

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף לט.

כשמעמידים לחש"ו אפוטרופוס כששורם נגח, ליעדו ולשלם מעלייה, מאיזה עלייה משלם?

לר"ב	לסברת איפוך	
מעליית יתומים ²	מעליית אפוטרופוס ¹	לר' יוחנן
מעליית אפוטרופוס ⁴	מעליית יתומים ³	לר' יוסי בר' חנינא

בבא קמא דף לט:

האם מעמידים אפוטרופוס לשור תום דיתומים לגבות מגופו,
והאם חוזר לתמותו כשהגדיל הקטן ונשתה השוטה ונתפקח החרש?

האם חוזר לתמותו		האם גובים מגופו	
חוזר לתמותו - דרשות משנה	לסומכוס	אין גובים מגופו של שור ⁵	לסומכוס
אינו חוזר - דרשות לא משנה	לר' יוסי	גובים מגוף השור	לחכמים

שור של חש"ו שנגח, שומרו עליו באופנים דלהלן, כמה משלם?

בלא שמר כלל	בשמר שמירה פחותה	
משלם חצי נזק ⁷	משלם חצי נזק ⁶	לר' יעקב
משלם נזק שלם ⁹	לר"ב: משלם חצי נזק ⁸ לאביי: משלם נזק שלם	לר' יהודה

¹ דס"ל דאין נזקקין לנכסי יתומים אא"כ היתה רבית אוכלת מהם, ולכן אפשר להזקק רק מעליית אפוטרופוס.

² וס"ל דמזיק שאני, דאף דבעלמא לא נזקקין להשתלם מיתומים.

³ דאלי"כ אף אחד לא יסכים להיות אפוטרופוס.

⁴ ואין לחוש שמא ימנעו, כיון שכשגדלים היתומים חוזרים ונפרעים מהם.

⁵ ומה שמעמידים לו אפוטרופוס היינו לענין שיעידו בפניו לעשותו מועד ולשלם נזק שלם אם נגח נגיחה רביעית. וסברת משנתנו.

⁶ ומיירי בשור מועד וכו' יהודה דס"ל ד"צד תמות במקומה עומדת", ולכך אם שמר עליו שמירה פחותה שמועילה לשור מועד ולא מועילה לשור תם (שור מועד מספיק לו שמירה פחותה דנזהרים ממנו, וכדילפינן מקראי), משלם רק את החצי נזק שהיה חייב מצד תמותו, ופטור על החצי השני שחייב מחמת מועדותו - כי שמרו שמירה המספיקה לשור מועד.

⁷ והיינו החצי מועדות, דכיון דלא שמר כלל חייב לשלמו. אולם בחצי תמות סובר ר' יעקב כר' יהודה בחדא ד"צד תמות במקומה עומדת" ופליג עליה בחדא, דס"ל שלא יכולים להעמיד אפוטרופוס כדי לגבות מתם מגופו, ולכן לא גובים כאן את הצד תמות כלל אלא רק את הצד מועדות.

⁸ ואף שאמר בסתם "ר' יהודה מחייב" - פירש רבה בר עולא את שיטת רבא, דמה שמחייב ר' יהודה פירש ר' יעקב שהוא רק חצי נזק.

⁹ כי מעמידים אפוטרופוס כדי לגבות מגופו, וממילא משלם חצי נזק של צד תמות, וגם החצי נזק של צד מועדות דהרי לא שמרו כלל.